

Vključevanje vsebin trajnostnega razvoja v pouk angleščine

Tina Godina, OŠ Bršljin

Leskovec pri Krškem, 25. 5. 2024

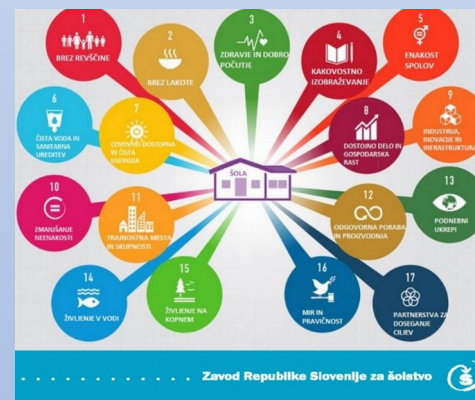

- hitri tehnološki napredek, kompleksno družbeno okolje
- ideja neprestanega razvoja
- izzivi sodobnega sveta, iskanje inovativnih rešitev
- vprašanja: podnebne spremembe, izčrpavanje virov, prizadevanje za socialno pravičnost
- reševanje izzivov, breme sedanje generacije, priprava naslednjih generacij
- šola, učitelj ključna vloga, odnos učencev do trajnostnega razvoja
- tradicionalni učni načrt, vključevanje vsebine, ozaveščanje o pomembnosti okoljske vzgoje
- vzpodbujanje kritičnega mišljenja
- omejenost planetarnega ekosistema in naših zmožnosti njegovega izkoriščanja

- opolnomočenje mladih za samostojno, odgovorno, ustvarjalno, inovativno in humano delovanje v prihodnji družbi
- učenci: hitro odzivanje in prilagajanje na spremembe v družbi – posledica tehnološkega razvoja, napredka znanosti in spreminjajočih se družbenih vrednot
- učitelji: učne vsebine in cilje, ki vzpodbujajo trajnostno mišljenje, medpredmetno povezovanje, uporaba novih pristopov in praks, aktivno in izkustveno učenje
- šolski sistem ne sledi trendom sodobnega sveta
- v 80. letih, opozorila na podnebne spremembe
- zahteva po izobraževanju, krepitvi trajnostnih vrednot skozi celotno izobraževanje
- učne vsebine in cilje, ki vzpodbujajo trajnostno mišljenje

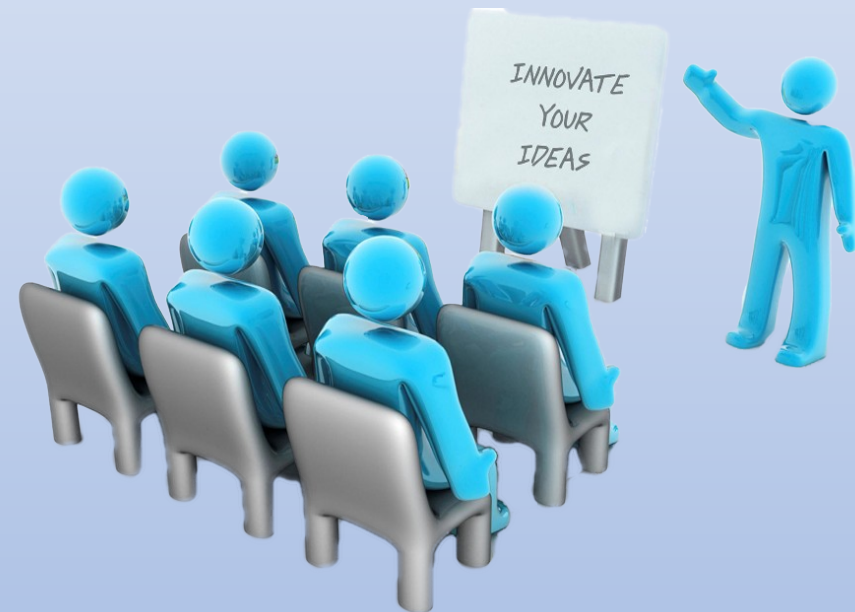
- Zakon o osnovni šoli: cilji, vzgajanje in izobraževanje za trajnostni razvoj
- smernice Zavoda RS za šolstvo cilje VITR (2007) uresničujemo z:
  - vključevanjem vseh udeležencev pedagoškega procesa v uresničevanje ciljev trajnostnega razvoja,
  - medpredmetnim povezovanjem oziroma prepletanjem dejavnosti, učnih vsebin in problemsko ter projektno naravnano pouka,
  - uveljavljanjem učnih metod, ki bodo udeleževalce načela in cilje trajnostnega razvoja,
  - navajanjem učencev na celostno, sistemsko, samostojno, objektivno, stvarno in kritično mišljenje.

- Bela knjiga o vzgoji in izobraževanju: temeljni cilj vzgoje in izobraževanja: oblikovanje samostojnega, razmišljujočega in odgovornega posameznika, ki se opira na kakovostno pridobljeno znanje
- avtonomnost, učne vsebine, metode
- učbeniki nudijo strukturo, osnovni okvir za poučevanje
- vsebine razširimo, vključevanje novosti
- obogatimo učno izkušnjo, spodbudimo kritično razmišljanje, poglobljeno razumevanje snovi
- samostojno raziskovanje, boljše pomnjenje in razumevanje, podajanje dejstev
- samostojno raziskovanje tem, aktivno sodelovanje v procesu učenja
- globlje razumejo konceptov, povezovanje s prejšnjimi izkušnjami, znanjem
- pravilno zastavljene naloge za spodbujanje kritičnega mišljenja, problemsko reševanje
- snov se vtisne v spomin, boljša uporaba pridobljenega znanja

GOVORNI NASTOP ANGLEŠČINA 9. razred

- raziskovanje in ozaveščanje o ključnih okoljskih vprašanjih
- ustrezen nivo znanja
- samostojno raziskovanje s pomočjo spleta in knjižnih virov
- nabor tem - onesnaževanje okolja in druge podnebne spremembe

- **znane teme:**

- recikliranje
- onesnaževanje zraka
- požari v naravi
- onesnaženje vode in razlitje nafte
- krčenje gozdov
- taljenje polarnega ledu
- prenaseljenost
- učinki tople grede
- pravice živali
- krivolov in ogrožene živalske vrste

- **manj znane in raziskane teme:**

- smeti v vesolju
- hitra moda
- zelena arhitektura
- dezertifikacija
- alternativni viri energije
- podnebni aktivizem in družbena omrežja
- ekološke rešitve jutrišnjega dne
- ogljični odtis

- teme s katerimi se učenci srečajo prvič
- niso v učnem načrtu osnovne šole
- novejša informacije, profesionalni razvoj, kakovostno poučevanje
- zanimanje, ustrezen nivo znanja tujega jezika, določene teme vsebinsko zahtevnejše

- predstavitev, power point ali plakata
- bistvene informacije o dani temi
- razlaga pojma, identifikacija problema
- ključna vprašanja: kje in kdaj se ekološki problem pojavlja, zakaj prihaja do njega in kdo ga povzroča
- predstavitev možnih rešitev, izboljšav
- mnenje o problemu
- možni prihodnji scenariji, iskanje trajnostnih rešitev za okoljske izzive
- pravilno oblikovanje predstavitve
- ključne besede, ne celih povedi, pisava primerne velikosti, navajanje virov, citiranje

Primeri predstavitev

WHY?

- valuable parts (skin, bones, fur, teeth, organs, ivory) → benefits
- (black market for high prices) **money**
- between 7 and 23 billion dollars
- **cultural reasons**
- **ceremonial reasons**
- **sport, fun** (trophies)
- globalization made it easier

ivory = slonovina

DEFINITION

- illegal shooting, trapping, hunting and killing wild animals
- harvesting of wild plants
- form of hunting (permission)

ANIMALS THREATENED BY POACHING

- elephants
- rhinos
- tigers
- fish
- reptiles (snakes, alligators, crocodiles)
- birds

CONSEQUENCES

- HARMFUL TO WILDLIFE:
  - decline/extinction of certain species (all ecosystems interdependent)
  - disrupts ecosystems
  - affects biodiversity
  - disrupts the balance of nature
- people (rangers)

decline = upad   extinction = izumrtje

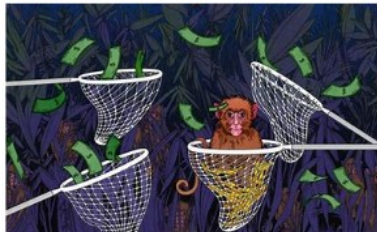
SOLUTIONS

- LOW RISK, HIGH PROFIT:
  - supporting conservation organizations
  - spreading awareness
  - advocating for stronger laws
  - stricter punishments (not only money)
  - police patrol, cameras → control
  - ruining the profits
  - protests

MY OPINION

- animals harmed for selfish reasons
- future generations
- planet
- other species
- take action now (together we can make a difference)

INTERESTING FACTS

- rhino horn (30,000\$ a pound)
- rhino horn (hangovers, fever, cancer)
- elephant killed every 15 minutes (20 years)
- also legal options(weak, sick)
- **endangered animal today: northern white rhino**

GREEN ARCHITECTURE

What green architecture actually is?

- buildings design, lowest negative impact
- using sustainable materials, resources
- healthy indoor environment
- lower maintenance

Problem with normal architecture

- Waste and debris
- Architecture polluts air
- responsible 30% greenhouse gases
- responsible 50% of waste in landfills

Why green architecture is better

- energy efficient only 30%
- water efficient (low flush, low flow)
- material efficient
- less waste

Negatives of Green architecture

- It costs more
- Hard to get funds from banks(new methods) and service providers
- Materials aren't ready as normal
- There's green building code (IGCC)
- more time consuming to build
- some material aren't *green*

Conclusion

- Good investment in health, finances
- Better for nature
- You have to know what you're doing

Overall life improvement

My house will be **Green house**

Interesting facts

- 60% waste in California commercial buildings
- Eco friendly awards
- 1st person Paul Soleri
- In 2021 1. 3D printed house

<https://www.youtube.com/watch?v=0kz5vEqdaSc>

WASTE IN SPACE

Waste in space

- space debris, junk,
- any piece
- machinery, left-humans
- dead satellites (failed or remained),
- small pieces
- paint-rocket

How much waste is in space?

- orbit - U.S. Space Surveillance network,
- tracks 14,000
- 10cm
- rocket stages,
- estimated (ocenjeno)
- millions smaller

Why is space waste a problem?

- orbits - 15,700,
- low Earth orbit,
- big damage
- satellite, spacecraft, debris hitting,
- full skies,
- creating debris,
- 8,440 tons, orbiting
- spent rocket - increase,
- view - universe,
- astronomical

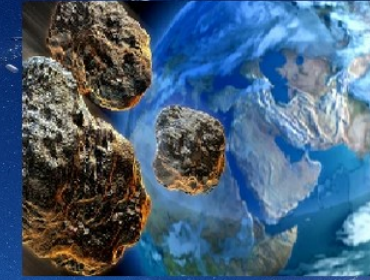
How can we get rid of it ?

- vehicles,
- net, harpoons, robotic arm,
- Laser Orbital Debris Removal (LODR),
- developed,
- laser technology,
- space balloons, wall of water,
- space pods, garbage trucks,
- recycling satellites,

Two types of space debris

- **Natural** - cometary, asteroidal = meteoroids,
- see meteors, atmosphere,
- **Artificial** - non-functional

FUN FACTS

- weirdest orbiting,
- 2.9-ton pallets,
- towards,
- 4.8-per second,
- the largest,
- dropped,
- the oldest,
- orbital debris

1958 Vanguard I research satellite,
ceased 1964

Letak

- definicija teme
- statistični in najpomembnejši podatki
- posledice
- morebitne rešitve

POACHING

DEFINITION

- illegal shooting, hunting, killing wild animals
- harvesting of wild plants

WHY?

- valuable parts:
- money, poverty
- cultural, ceremonial r.
- sport, fun

PLACES	ANIMALS
- South Africa	- elephants
- Kenya	- rhinos
- Uganda	- tigers
- China	- fish
- Thailand	- reptiles
- India	- birds

CONSEQUENCES

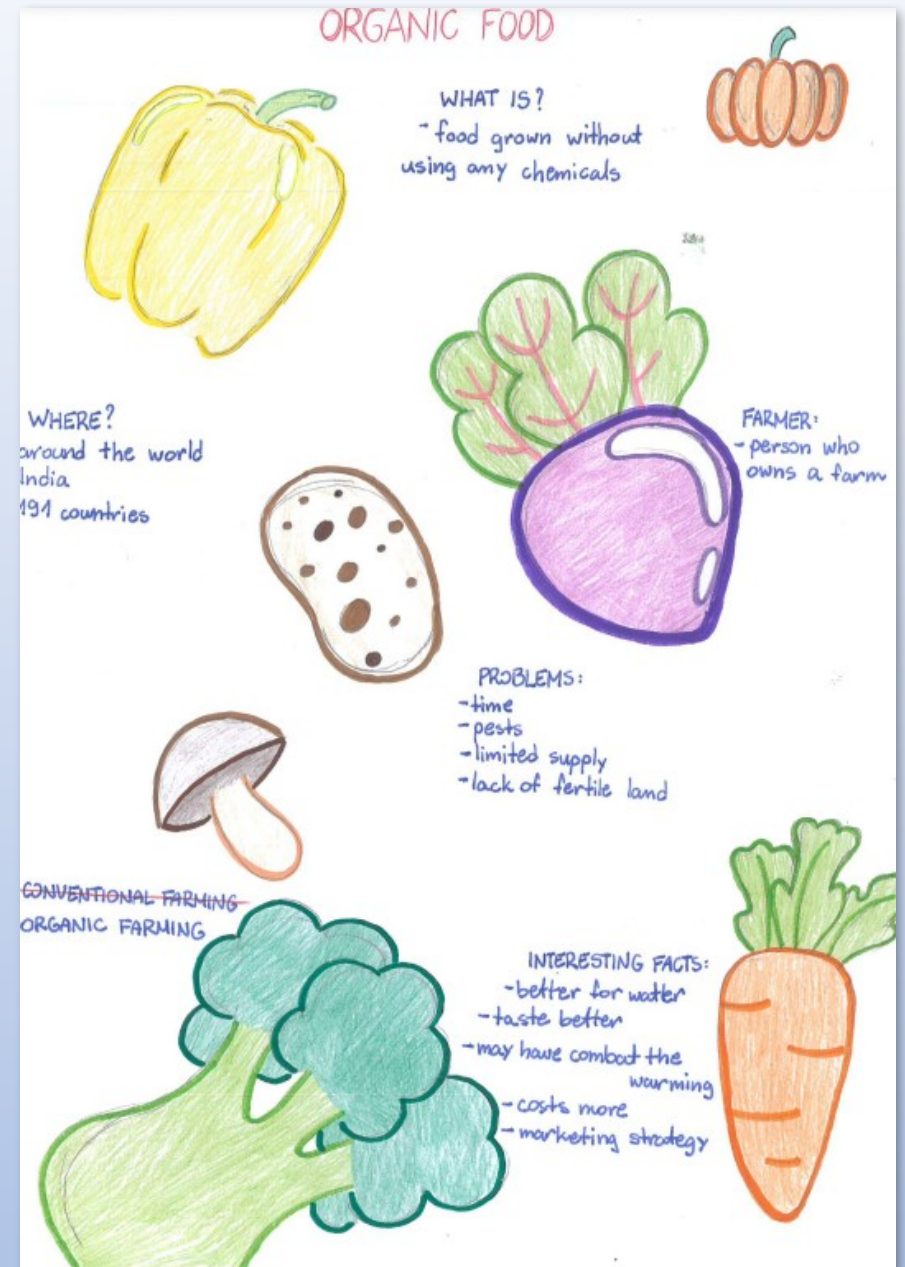
- harmful to wildlife and environment
- people (rangers)

SOLUTIONS

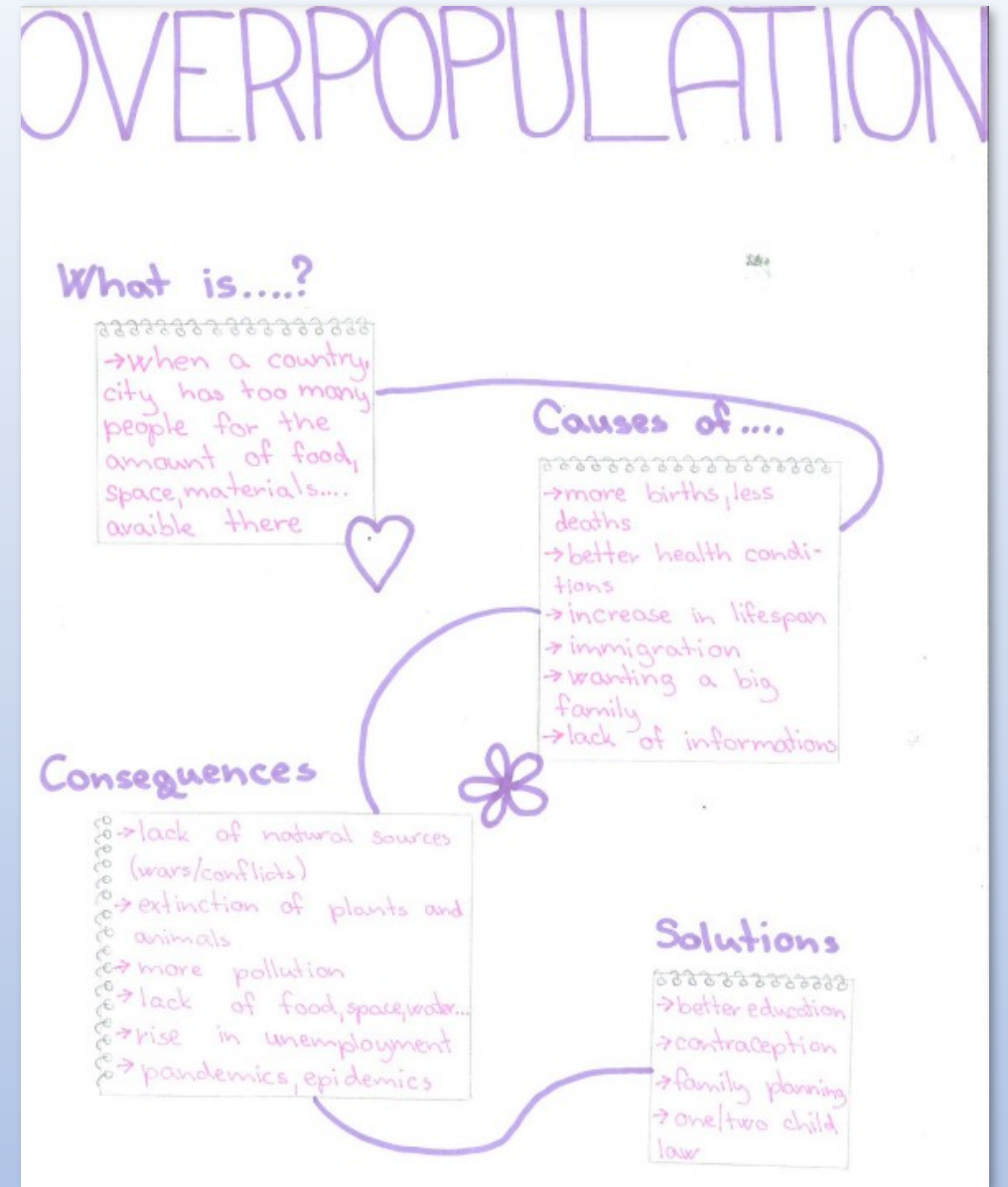
- supporting conservation organizations
- spreading awareness about the issue
- advocating for stronger laws
- stricter punishments
- control animals and poachers
- ruining the profits
- protests

- računalniško oblikovanje (npr. Canva)
- ročno
- poseben čar, osebni pristop, pritegne pozornost

- razstavljanje v razredu
- deljenje znanja med učenci
- širjenje ozaveščenosti
- trajnostni način razmišljanja in delovanja

- homogene skupine, različni nivoji znanja angleškega jezika
- zahtevnost predstavitve
- povratna informacija, učno šibkejši učenci, DSP učenci
- besedilo, pregled, popravki, prepoznavanje lastnih napak
- osredotočenje na vsebino, skrbno oblikovanje, jasno predstavljene ideje
- samostojno tvorjenje, ne kopiranje iz virov
- ključne točke, razvijanje sposobnosti javnega nastopanja, samozavest
- čas in trud, temeljito razumevanje teme, ustrezna priprava
- povratna informacija, možnost izboljšav
- podporno učno okolje, motiviranost, razvijanje jezikovnih spretnosti

Kriteriji ocenjevanja

- preglednost
- jasnost v procesu učenja
- boljše razumevanje pričakovanj, standardov
- ključni vidike naloge, boljša samoocena
- spodbujanje odgovornosti, samostojnosti, zavzetosti

1. VSEBINA

Splošno: Besedilo je preoblikovane na nivo učenčevega znanja in ni samo prekopirano iz vira in naučeno.

0 točk	Učenec ni opravil govornega nastopa.
2 točki	Učenec je pripravil govorni nastop, vendar vsebina ni ustrezala dogovorjeni temi.
3 točke	Učenec je bil pri predstavitvi teme splošen in ni v celoti razvil zahtevanih iztočnic. Vsebina, ki jo je predstavil, je bila le delno povezana.
5 točk	Učenec je temo predstavil ustrezno in razvil zahtevane iztočnice. Vsebino je predstavil kot celoto in jo logično povezoval.
7 točk	Učenec je temo predstavil z uporabo jasnih in natančnih podatkov ali primerov. Učenec je pokazal ustvarjalen pristop pri predstavitvi vsebine. Predstavitev je vsebinsko zanimiva za poslušalce (primerna izbira vključenih podatkov).

2. GOVOR

0 točk	Učenec je bral zapis besedila.
2 točki	Učenec je večinoma besedilo bral, le občasno ga je govoril. Pri posameznih delih govora je bil nerazumljiv.
3 točke	Učenec je večinoma besedilo govoril (v zapis je pogledal manj kot 3 krat). Večinoma je govoril razumljivo.
5 točk	Učenec je prosto govoril, govor se mu je le nekoliko zatikal (učenec je občasno izgubil rdečo nit pripovedovanja). Uporabljal je primerno hitrost in glasnost govora ter ustrezno izgovarjavo.
7 točk	Učenec je samostojno ter sproščeno govoril in gledal poslušalce v oči. Uporabljal je prosti govor, ne pa samo monotono izgovarjal naučene stavke. Uporabljal je pravilno izgovarjavo, naglaševanje besed in stavčno intonacijo.

3. JEZIK

0 točk	Učenec je govoril nerazumljivo in jezikovno nepravilno.
2 točki	Učenec je delal veliko osnovnih jezikovnih napak in tvoril enostavčne povedi s premalo raznolikimi jezikovnimi strukturami. Uporabljal je besede, ki niso ustrezale temi ali načinu predstavitve.
4 točke	Učenec je uporabljal različne jezikovne strukture. Izražal se je okorno in skopo, besede je ponavljal. Besede, ki jih je uporabljal, so bile večinoma primerne, občasno pa tudi napačno rabljene.
6 točk	Učenec je delal malo osnovnih jezikovnih napak. Besede, ki jih je uporabljal, so bile primerne.
8 točk	Učenec se je izražal tekoče, pravilno in naravno. Jezikovnih napak skorajda ni bilo. Besedišče, ki ga je uporabljal, je bilo nadpovprečno bogato, a vseeno razumljivo poslušalcem.

4. PONAZORITEV

Splošno: vizualni pripomoček vsebuje samo oporne točke (ne celih povedi).

0 točk	Učenec ni pripravil ustreznega materiala za ponazoritev.
2 točki	Učenec je pripravil ustrezen material za ponazoritev, vendar ga ni smiselno uporabil ali primerno predstavil.
4 točke	Učenec je material za ponazoritev smiselno uporabil ter predstavil (ob primernem trenutku je usmeril pozornost poslušalcev na vizualni pripomoček). Navedel je vire.

Cilji

- širjenje besedišča v tujem jeziku
- razvijanje veščin raziskovanja
- javno nastopanja v tujem jeziku
- spodbujanje okoljske ozaveščenost
- ozaveščanje o globalnih posledicah brezbržnega odnosa do okolja
- gradnja temeljev za odgovorno ravnanje z okoljem
- oblikovanje odnosa do trajnostnega razvoja
- vzgajanje odgovornih državljanov
- vzgoja in izobraževanje za trajnostni razvoj poteka od zgodnjega otroštva do odrasle dobe

»Vzgoja za trajnosti razvoj je vseživljenjsko prizadevanje, ki spodbuja posameznike, institucije in družbo, da gledajo na jutri kot na dan, ki pripada vsem nam – ali pa ne bo pripadal nikomur.«

Iz listine Združenih narodov Desetletje vzgoje za trajnostni razvoj 2005-2014

Viri in literatura

- Resnik Planinc, T. in Ogrin, M. (2018). Raziskovalno-razvojne prakse in vrzeli trajnostnega razvoja Slovenije. Vzgoja in izobraževanje za trajnostni razvoj. Univerza v Ljubljani, str. 106.
- https://www.zrss.si/wp-content/uploads/2023/06/08_FranckaMravlje.pdf 26.3.2024 (str.121)
- Zakon o osnovni šoli, Uradni list RS, št. 81/06
- Vzgoja in izobraževanje za trajnosti razvoj: primeri dobre prakse v Sloveniji. Ministrstvo za šolstvo in šport. Zavod Republike Slovenije za šolstvo. Ljubljana. 2007
- Bela knjiga o vzgoji in izobraževanju v Republiki Sloveniji. Ministrstvo za šolstvo in šport. Zavod Republike Slovenije za šolstvo. Ljubljana. 2011
- https://www.gov.si/assets/ministrstva/MVI/SRI/nacionalne_smernice_VITR_2007.pdf (4. 4. 2024)